

Sygn. akt II Ka 112/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Robert Rafał Kwieciński

Protokolant: st. sekr. sąd. Irena Bąk

przy udziale Jacka Górskiego prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2016 roku

sprawy L. K.

oskarżonego z art. 279§1 k.k. w zw. z art. 64§2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kole

z dnia 19 stycznia 2016 roku sygn. akt II K 321/15

1. Uchyła zaskarżony wyrok i na podstawie art. 45§1 k.w. w zw. z art. 5§1 pkt 4 k.p.w. umarza postępowanie wobec L. K. o czyn wyczerpujący znamiona wykroczenia z art. 127 k.w. polegający na tym, że oskarżony w nocy z 29 na 30 sierpnia 2011 roku w miejscowości O. w województwie (...) używał cudzej rzeczy ruchomej w postaci motoroweru marki R. (...) o nr rej. (...) o wartości 350 zł należącego do B. L..

2. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. C. kwotę 516,60 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

3. Kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

SSO Robert Rafał Kwieciński

UZASADNIENIE

L. K. został oskarżony przez Prokuratora Rejonowego w Kole o to, że w nocy z 29 na 30 sierpnia 2011 roku w m. (...) w woj. (...) dokonał kradzieży z włamaniem do budynku garażowo - gospodarczego należącego do A. L. w ten sposób, że wybijając szybę w oknie wszedł do wnętrza pomieszczenia, a następnie po wypchnięciu drzwi garażowych zabrał w celu przywłaszczenia motorower m-ki O. o nr rej. (...) oraz rower męski m-ki P. o łącznej wartości 800 zł na szkodę A. L., przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym z art.64 § 1 k.k. w ciągu 5 lat po odbyciu 6 lat i 3 miesięcy kary pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., orzeczone łącznym wyrokiem Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 15.06.2005 roku sygn. akt. IIK 13/05, tj. o przestępstwo określone w art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 19 stycznia 2016r. w sprawie o sygn. akt II K 321/15 Sąd Rejonowy w Kole uznał oskarżonego L. K. za winnego tego, że w nocy z 29 na 30 sierpnia 2011 roku w miejscowości (...) w woj. (...) zabrał w celu krótkotrwałego użycia motorower m-ki R. (...) o nr rej. (...) o wartości 350 złotych należący do B. L., przy czym czynu tego dopuścił się

w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 27.04.2006 r. do 25.09.2009 r. części kary łącznej 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 15.06.2005 roku sygn. akt. IIK 13/05 obejmującego kary orzeczone za umyślne przestępstwa podobne z art. 280 § 2 k.k., art. 205 § 1 d. k.k. oraz z art. 286 § 1 k.k. tj. popełnienia przestępstwa z art. 289 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 289 § 1 k.k. skazał go na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. Sąd Rejonowy zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres zatrzymania od 30 sierpnia 2011 r. do 01 września 2011 r.

Wyrok ten w części dotyczącej orzeczenia o karze zaskarżyła obrońca oskarżonego, zarzucając rażąco niewspółmierność kary 8 miesięcy pozbawienia wolności za przypisany oskarżonemu czyn gdyż jej dolegliwość jest nieadekwatna do stopnia zawinienia L. K., co czyni z niej karę niesprawiedliwą.

W oparciu o ten zarzut obrońca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy okazała się celowa, odprowadziła do uchylenia zaskarżonego wyroku i na podstawie art. 45§1 k.w. w zw. z art. 5§1 pkt 4 k.p.w. umorzenia postępowania wobec L. K. o czyn wyczerpujący znamiona wykroczenia z art. 127 k.w., polegający na tym, że oskarżony w nocy z 29 na 30 sierpnia 2011 roku w miejscowości O. w województwie (...) używał cudzej rzeczy ruchomej w postaci motoroweru marki R. (...) o nr rej. (...) o wartości 350 zł należące do B. L..

Sąd Rejonowy ustalił, że w nocy z 29 na 30 sierpnia 2011 r. w miejscowości O. doszło do włamania do budynków gospodarczych należących do A. L., skąd sprawcy zabrali znajdujący się w środku motorower marki R. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność B. L. (syna właściciela posesji) oraz rower męski marki P., należący do A. L.. Sąd Rejonowy ustalił również, że w tym czasie oskarżony L. K. spał w remizie OSP, gdzie wcześniej trwała libacja alkoholowa. Gdy ok. godziny 1 w nocy oskarżony przebudził się zobaczył stojący w szczycie remizy motorower marki R. (...) o nr rej. (...) i mimo, że nie wiedział czyj on jest, postanowił wrócić nim do domu. Na wysokość posesji A. L. oskarżony motorower uruchomił i odjechał nim w kierunku miejscowości Z. do swojego domu. Z ustaleń tych wynika zatem, że oskarżony po przebudzeniu zobaczył rower i postanowił nim wrócić do domu, mimo, iż nie wiedział do kogo on należy.

W efekcie takich ustaleń Sąd Rejonowy uznał oskarżonego winnym czynu spenalizowanego w art. 289 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. polegającego na tym, iż zabrał w celu krótkotrwałego użycia motorower m-ki R. (...) o nr rej. (...) o wartości 350 złotych należący do B. L..

Zdaniem Sądu Okręgowego czyn oskarżonego wyczerpuje znamiona wykroczenia z art. 127 k.w., a nie przestępstwa z art. 289 § 1 k.k.

Przestępstwo z art. 289 § 1 k.k. jest bowiem szczególną konstrukcją prawną i podobnie jak kradzież polega ono na zaborze cudzej rzeczy (pojazdu mechanicznego), tj. wyjęciu jej spod władztwa osoby uprawnionej (właściciela, posiadacza, użytkownika). Ponadto od określonego w art. 127 § 1 k.w. wykroczenia samowolnego używania cudzej rzeczy ruchomej odróżnia omawiane przestępstwo to, że w wypadku wykroczenia rzecz znajduje się we władztwie sprawcy bez dokonania zaboru (np. samowolne używanie rzeczy oddanej na przechowanie lub pozostawionej przez kogoś). Natomiast stypizowany w art. 289 § 1 k.k. zabór pojazdu mechanicznego jest przestępstwem materialnym, gdyż jego skutkiem jest utrata władztwa nad pojazdem przez osobę uprawnioną i przejęcie pojazdu we władanie sprawcy.

W zakresie strony przedmiotowej istota zabronionego zachowania z art. 289 § k.k. polega na zaborze, tzn. pozbawieniu pokrzywdzonego władztwa nad pojazdem. Przez zabór (amotio rei) należy rozumieć wyjęcie pojazdu mechanicznego spod władztwa osoby nim władającej i objęcie go we własne władanie. Zachowanie sprawcy zostało tu określone znamieniem „zabiera”. Oznacza to uzyskanie przez niego władztwa nad zabranym pojazdem mechanicznym i jednoczesną utratę władztwa przez właściciela lub posiadacza pojazdu. Przesądza to o materialnym charakterze

przestępstwa. Skutkiem jest utrata władztwa nad pojazdem przez osobę uprawnioną i nabycie władztwa nad nim przez sprawcę (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 września 1975 r., VI KZP 24/75, OSNKW 1975, nr 10-11, poz. 140). Podmiotem tego przestępstwa może być tylko sprawca zaboru pojazdu. Natomiast ten, kto nie brał udziału w zaborze pojazdu, lecz tylko go używał, nie może być podmiotem przestępstwa z art. 289 § 1 k.k.

Z treści dyspozycji art. 289 § 1 wynika zatem, że strona przedmiotowa zdefiniowanego w nim przestępstwa polega na zaborze. Stąd też, aby można było mówić o zaborze, ta rzecz (w przypadku tego rodzaju występku – pojazd mechaniczny) musi być we władaniu innej osoby. Dobrem chronionym tym występkiem jest bowiem zarówno własność, jak i samo posiadanie. Tymczasem w realiach sprawy będącej przedmiotem osądu B. L. został pozbawiony władztwa nad należącym do niego motorowerem w chili, gdy w zabudowaniach gospodarczych jego ojca dokonano kradzieży z włamaniem. Skoro oskarżony w pozbawieniu tego władztwa w żaden sposób nie brał udziału to nie można mówić o jakimkolwiek zaborze dokonanym przez niego. Nie może być zaborem działanie w stosunku do rzeczy, która nie znajduje się już we władaniu właściciela bądź posiadacza lub gdy osoba uprawniona do władania utraciła możliwość wykonywania władztwa (np. przez zgubienie rzeczy czy uprzednią jej kradzież). Również w orzecznictwie przyjmuje się, iż w art. 289 § 1 k.k. znamię zaboru pojazdu mechanicznego jest zrealizowane wówczas, gdy kumulatywnie zaistnieją dwie przesłanki: to jest pozbawienie przez sprawcę władztwa nad pojazdem osoby uprawnionej i przejęcie przez niego władztwa nad pojazdem oraz objęcie go we własne władanie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 lutego 2009 r., V K.K. 380/o8, Biul. PK 2009, nr 4, s. 17).

Z tych względów Sąd Okręgowy uznał, iż oskarżony nie wypełnił znamion przestępstwa z art. 289 § 1 k.k., a zachowanie jego polegające na tym, iż w nocy z 29 na 30 sierpnia 2011 roku w miejscowości O. w województwie (...) używał cudzej rzeczy ruchomej w postaci motoroweru marki R. (...) o nr rej. (...) o wartości 350 zł należącego do B. L. wypełnia znamiona wykroczenia z art. 127 k.w. Strona przedmiotowa tego wykroczenia polega na samowolnym używaniu cudzej rzeczy ruchomej. Użycie "samowolne" to takie, które następuje bez zgody i wiedzy właściciela rzeczy ruchomej, przy czym sprawca ma działać z zamiarem użycia rzeczy w sposób krótkotrwały i z zamiarem jej zwrotu. Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika przecież, że oskarżony przebudził się po spędzonym w remizie OSP spotkaniu na którym spożywał duże ilości alkoholu i gdy zobaczył motorower postanowił wrócić nim do domu, co też uczynił. Nie wiedział do kogo ten motorower należy, nie dokonywał żadnego zaboru tego mienia i użył go, co odbyło się bez zgody i wiedzy właściciela. Nie ulega zatem wątpliwości, iż zachowaniem swoim L. K. wypełnił znamiona wykroczenia wskazanego w art. 127 k.w.

Ustalenie, iż czyn oskarżonego popełniony w nocy z 29 na 30 sierpnia 2011r. stanowi wykroczenie powodować musiało umorzenie postępowania karnego ze względu na przedawnienie orzekania. Zgodnie bowiem z art. 45 § 1 k.w. karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok; jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od popełnienia czynu, a zatem 30 sierpnia 2013r. Wystąpienie tej negatywnej przesłanki procesowej określonej w art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. musiało skutkować umorzeniem postępowania. Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 45 § 1 k.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. umorzył postępowanie wobec L. K. o czyn wyczerpujący znamiona wykroczenia z art. 127 k.w., polegający na tym, że oskarżony w nocy z 29 na 30 sierpnia 2011 roku w miejscowości O. w województwie (...) używał cudzej rzeczy ruchomej w postaci motoroweru marki R. (...) o nr rej. (...) o wartości 350 zł należącego do B. L..

Wobec umorzenia postępowania na podstawie art. 118 § 2 k.p.w. kosztami postępowania należało obciążyć Skarb Państwa.

O kosztach niepłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku - Prawo o adwokaturze (Dz. U. t. j. z 2009 roku, Nr 146, poz. 1188 z późn. zm.) w zw. z § 11 ust. 2 pkt 4, § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2015, poz. 1801). Kwotę należnego wynagrodzenia ustalono jako 1/2 stawki minimalnej powiększoną o podatek VAT (1/2x840+96,60=516,60)

SSO Robert Rafał Kwieciński